

Ljubi kmetje! to bo sleherni ismed val vedel, de je she nar bolj travnike in fenosheti s shivinskim gnojam gnojiti. Ker se pa to povsod in vselej sgoditi ne more, ko gnoj sa perdelovanje shita na svoje njive obrniti morate, si faj persadevajte, kaj druge gnojne mehanize v svojih gnojilskih napraviti, kakor: smeti od pometanja, pepela shiviga in shehtniga, rufhnje, persti, apna, tudi rassipa od starih sidov, fajovine, okajene strefhnize \*), in vezh takih ostankov. To fharo morate na kùpu vezhkrat prevrezhi, de se smesha, in de dobro pregnije; potem je pa ob jesenskim zhasu pred snegam, ali koj spomlad, po travnikih trofite, predin seleniti sazhnejo. Trava bo potém rastla po njih, de bo veselje.

She nektére foselke so nakmètih, ki imajo velikiga prostóra, ali gmajne, kamor foséskno zhedo na pásno gonijo. Umétni foséskni moshje, zhe bi le hotli nekoliko pomisliti, kakó málo dobizhka od velikiga prostóra semlje njim pride, de po takih gonjah le malo shivesha shivína dobí, ker vezh pohódi pashe, kakor je vshije; tudi de zhèda veliko zhasa sahódi, in takó nar boljiga gnoja veliko v nizh pride, bojo sposnali, de bi bilo prav, pashnje gmajnske sa travnike obrniti. Naj bi med seboj fosedje gmajno si raspartil, in vsakimu po méri njegoviga lastniga semljisha naj mu bi bil svoj part odlozhen. Gotóvo bi se sleherni hitro pomujal, is svojiga parta vezh perdelka dobiti, kakor mu ga pušta pashnja pernefti samore.

Is gmajne bi bil s zhasama lep vert; le pokufili naj bi, zhes kaj let, perdelke vsih partov zeniti; preprizhali bi se, de bi sadajni perdelki nasproti poprejshnji sgol pashnji stó krat vezh veljali; takó, ljubi kmétji, le s mujo se kaj stori; veste, de:

Z'lo bres vse muje  
Se zhrev'l ne obuje.

(Poleg némshkih noviz: Tiroler Wochenblatt.)

L.

### Tézhnost shiveshov.

Vsakimu kmetovavzu skufhnja pové, de je med futram ali kermo velik raslozhik, namrezh, de ne isdá vsaka sorta pri reji shivine toliko, kolikor druga tékne. Ker se vezhkrat priméri, de kmetovavez namesti sená tudi druge pizhe in ostankov shivini povershe, in mu ni vse eno, koliko shivina bres sgube mozhí in rabe dobí, mu tukaj pokashemo, koliko tezhnosti imajo shiveshi, s kterimi navadno shivino redé, memo sená, kakor je skufhnja pokasala.

\*) Kar strefhnizo od dima okajeno, sadene, hozhemo val le opominjati, de je shkodljivo, jo shivini nastiljati, ker se fajnoto kadilo shivini na pluzha vléshe, konjam se od take stelje hráfte po nogah naredijo.

100 funtov fena redi  
toliko, kolikor funtov:

#### I. Serna od shita in sozhivja.

Pshenize . . . . .	40
Ershí . . . . .	45
Jezhmena . . . . .	50
Ovfa . . . . .	55
Turshize . . . . .	45
Ajde . . . . .	50
Graha, lezhe, graharja, bôba . . . . .	40

#### II. Podsémeljski fád.

Krompirja . . . . .	200
Pése . . . . .	250
Répe . . . . .	250
Korenja . . . . .	250

#### III. Selsha sa kermo in trave.

Dobriga trávnishkiga sená . . . . .	100
Slabiga . . . . .	150
Detale, in detale s senam sméshane . . . . .	90
Trave in selene detale . . . . .	450
Perja seleniga od répe in krompirja . . . . .	500
Perja sufuga od répe in krompirja . . . . .	200

#### IV. Slama.

Od osimne pshenize in ershí . . . . .	300
Od jare . . . . .	250
Ovféne in jezshmenove . . . . .	200
Turshizhne . . . . .	250
Od lézhe . . . . .	150
Proféne . . . . .	200
Graharja . . . . .	175
Graha . . . . .	190
Boba . . . . .	400
Ajde . . . . .	200
Plév od shita, detale . . . . .	150

#### V. Ostánki od vezh rezhi.

Zherne ali sadnje móke . . . . .	50
Otrobóv . . . . .	70
Préshé . . . . .	60
Vôlarških drósh (ostanki od mólza) . . . . .	100
Ostankov od krompirja v shganjarjah . . . . .	600
„ „ shita „ „ . . . . .	150

#### VI. Lesnjina.

Perja od drévja . . . . .	150
Divjiga košanja . . . . .	75

### Kako se v globokih rudarških jamah hudi srak (luft) odshène.

Snano je, de delovzi v rudarijah vezhkrat na kraje sadenejo, kjér jim hud srak sapo sapréti in jih sadushiti hozhe. Nar bolj gotovo snaminje taziga hudiga sraka je, de v njem luzh vezh nezhe goréti. Vezh skufhinj so shé storili, kako bi se tak hud srak odgnal, pa nobena ni veliko pomagala. Nék uzhen gospod na Némshkim, Doktor Majer, je pomozhek isnalhel, ker